

Bespreeknotitie tenderboard

Situatie:

- voorbereidingen tender lopen voorspoedig, level playing field issues kunnen naar verwachting gerealiseerd worden en overeenkomst met tenminste NMBS lijkt erdoor te komen
- reciprociteit is voor 75% geregeld: wettekst is opgelijnd, maar het is onzeker of deze binnen het EU-verdrag afdwingbaar zal blijken. Bilateraal overwogen Belgen om niet te bieden mits er een goede joint venture komt tussen Amsterdam en Brussel, terwijl SNCF overweegt om alleen in minderheidspositie en/of indirect (middels VIA GTI) te bieden.
- NS heeft in marktdialoog aangegeven dat zij meent dat zij kan bieden binnen specs en boven (financiële) criteria van de overheid.

Vervolg:

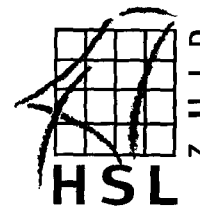
GO. Als Ministerraad besluit neemt dat dit voldoende is voor GO, dan moet de kamer overtuigd worden dat dit een mooi resultaat is (taak politiek). Procedure verloopt als voorzien.

NO GO. Als Ministerraad dit onvoldoende vindt voor een GO, moet overwogen worden dat dit een politieke reden is en geen tender-technische. Dit kan de mogelijkheden van medewerking door EU aan een langjarige gunning verminderen.

In dit geval is het voorstel de procedure als volgt te wijzigen:

1. kabinet besluit aanbesteding op te schorten tot van EU de zekerheid kan worden verkregen dat reciprociteitseis hard afdwingbaar is. Tevens zal VenW alternatieven onderzoeken (staatsontwikkelmaatschappij, onderhandse of uit-de-handse gunning)
2. EU wordt gevraagd om bevestiging van reciprociteitseis (conform afspraak Netelenbos met Di Palacio), zoniet vraagt NL toch langjarige rechten (10 tot 15 jaar) te mogen verlenen evt met garantie dat tweede periode dan wel getenderd zal worden mits Euromarkt dan verder geopend is.
3. NS (e.a.??) mogen onderhands bieden
4. overheid opent onderhandelingen met NS/ea (met heldere uitgangspunten en onder uitsluitingsdreiging van NS van latere tender indien niet succesvol?)

Fax

Aan **Joop Janssen**

Kopie

Faxnummer **020 - 546 0810**

Onderwerp **Tenderboard vervoer, 24 januari 2000**

Aantal pagina's **3**
(incl. voorblad)

Geachte heer Janssen,

Ter informatie stuur ik u de brief die afgelopen woensdag aan NS Reizigers is verstuurd. Deze brief is verstuurd naar aanleiding van het gesprek tussen NS en Sjef Diris en Pieter Boot van maandag 17 januari.

Aanstaande maandag zal tijdens de Tenderboard-meeting (16.00 uur in Amsterdam) onder andere over deze brief gesproken worden. De overige stukken voor deze vergadering worden vrijdag nog per fax naar u gestuurd.

Met vriendelijke groet,

Roel Testroote

Datum
17 januari 2000

Ons kenmerk
-

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
Roel Testroote

Doorkiesnummer
030-2728831

E-mail
-

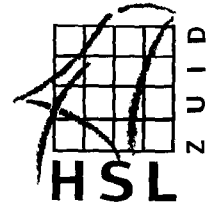
Projectorganisatie
Hogesnelheidslijn-Zuid

Postadres:
Postbus 43
3500 AA Utrecht

Bezoekadres:
Catharijnesingel 33
3511 GC Utrecht

Tel 030 - 2728 400
Fax 030 - 2728 577

Fax

Aan Paul Diercks

Kopie

Faxnummer 428

Onderwerp Tenderboard vervoer, 24 januari 2000

Aantal pagina's 6
(incl. voorblad)

Geachte heer Diercks,

Ter informatie stuur ik u de notulen van het gesprek tussen de HSL (Korf, Kok, van Os en Testroote) en NS van afgelopen woensdag, 19 januari. Daarnaast stuur ik u een memo betreffende de strategie voor de komende gesprekken met de NMBS. Aanstaaende dinsdag hebben we het eerste gesprek met NMBS.

De agenda van de Tenderboard-meeting (maandag 24 januari, 16.00 uur Strawinskylaan 2001 (kantoor Joop Janssen), Amsterdam) ziet er dan als volgt uit:

1. relatie met NS (n.a.v. de afgelopen gesprekken tussen NS en HSL);
2. strategie voor de gesprekken met NMBS.

Met vriendelijke groet,

Roel Testroote

Datum
17 januari 2000
Ons kenmerk
-
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
Roel Testroote
Doorkiesnummer
030-2728831
E-mail
-

Projectorganisatie
Hogesnelheidslijn-Zuid
Postadres:
Postbus 43
3500 AA Utrecht
Bezoekadres:
Catharijnesingel 33
3511 GC Utrecht
Tel 030 - 2728 400
Fax 030 - 2728 577

Gespreksverslag NS

Datum: 19-01-2000	Opgemaakt door: Roel Testroote	Goedgekeurd door: -
Plaats: Utrecht		
Aanwezig: NS: Lantain, Geurts, Marckmann en Spaargaren HSL: Korf, Kok, van Os en Testroote	Datum: 19-01-2000	

Verslag

Inleiding

Wim Korf geeft aan dat niet hij maar Jeroen Kok, als verantwoordelijke voor het vervoercontract, de gespreksleider zal zijn voor dit gesprek en de toekomstige gesprekken tussen de HSL en NS. De NS is volgens hem een belangrijke speler in de aanbesteding van het vervoer over de HSL. Het is de bedoeling om de issues die genoemd zijn in het 'Invitation to Registered Parties' de komende weken te bespreken, hierover dienen vandaag afspraken gemaakt te worden.

De notulen van deze vergadering worden door de HSL opgemaakt. Vervolgens worden deze gestuurd naar NS, waarna de notulen met eventueel commentaar van NS worden opgeborgen in het archief.

Stand van zaken

Lantain en Marckmann geven aan dat de huidige situatie een beetje schizofreen aandoet. Aan de ene kant praat NS nu met de HSL over de aanbesteding en aan de andere kant is men bezig met het vormen van een consortium dat middels een onderhandse gunning de vervoersconcessie wil verwerven. Er lijkt sprake van twee parallelle routes. In het geval van een openbare aanbesteding zou het goed kunnen zijn dat er andere partners voor een consortium gezocht worden dan in het geval van de route via een onderhandse gunning.

Volgens Korf hoeft er niet schizofreen gedacht te worden. De vorming van consortia maakt ook onderdeel uit van het aanbestedingsproces, dus ook het consortium waar NS nu mee bezig is. In april zal het kabinet een besluit nemen over de volgende stap in de aanbesteding. Kok voegt hieraan toe dat in beide gevallen de beoordeling van het consortium in één hand ligt: de HSL. Beide trajecten worden aan deze tafel behandeld.

Planning voor de komende maanden

In de komende maanden wil de projectorganisatie graag de volgende onderwerpen behandelen:

- de mogelijke rollen van NS in de aanbesteding;
- de genoemde issues in sectie 3 van het 'Invitation to Registered Parties';
- het doen van veldonderzoek;
- overgangsregeling voor de huidige internationale treindiensten.

De NS stemt in met deze lijst van onderwerpen, maar wil ook nog graag gelegenheid krijgen voor hun opmerkingen en vragen betreffende het 'Invitation to Registered Parties'. Korf zegt toe dat het volgende overleg (wat bestaat uit dezelfde samenstelling als dit overleg) in het teken zal staan van vragen en opmerkingen betreffende het ITRP.

Van Os geeft een toelichting op de procedure. Binnen de procedure zijn er verschillende momenten waarop de minister geadviseerd wordt of en hoe de volgende fase van de aanbesteding in te gaan. De twee routes waar NS eerder over sprak krijgen in de procedure als volgt een plek:

1. In de voortzetting van de tender. De rol van NS hierin kan verschillende vormen aannemen:
  - NS vormt een consortium en biedt mee in de tender;
  - NS ziet af van bieden in de tender in ruil voor het recht om een joint venture aan te gaan met de winnaar van de tender, ongeacht wie de tender wint (de zogenaamde 50/50-optie of een variant daarvan).

2. In het uitwerken van een terugvaloptie indien de tender niet wordt doorgezet. De basisvariant is dan een ontwikkelmaatschappij, waarbij het consortium waar NS nu mee bezig gezien kan worden als een aanbieder aan de Staat om deze ontwikkelmaatschappij vorm te geven.

Lantain geeft aan dat hij nu drie verschillende opties ziet:

1. gunning van HSL-vervoer zonder openbare aanbesteding;
2. gunning van HSL-vervoer met openbare aanbesteding;
3. een andere rol van NS in een openbare aanbesteding (50/50-variant)

Korf en Kok zijn het met deze opsomming eens maar geven aan dat de volgorde procesmatig andersom afgelopen wordt. Op dit moment loopt de eerste fase (tot en met maart). Hierin kan NS afwegen of zij in de tender wil meebieden of een andere rol kiest. Pas als er een NO GO volgt ten opzichte van de tender komt onderhandse gunning in beeld. Natuurlijk is het mogelijk om nu reeds te verkennen hoe in dat geval het consortium en het bedrijfsplan eruit zouden kunnen zien.

Ook vinden er in deze fase gesprekken plaats met alle geregistreerde partijen. De kick-off van deze gesprekken zal in de tweede of derde week van februari plaatsvinden. Tijdens deze kick-off zal er ook een soort carrousel georganiseerd worden, waar partijen de gelegenheid hebben om met andere geregistreerde partijen te spreken, maar ook met andere relevante partijen zoals Connexxion, Schiphol en KLM. De HSL zal binnenkort een brief naar alle geregistreerde partijen sturen, waarna zij kunnen aangeven met wie ze willen praten tijdens de carrousel.

Daarnaast worden er werkgroepen opgericht om met de SNCF en NMBS de voorwaarden voor de toekomstige samenwerking uit te gaan werken. Deze werkgroepen starten eind januari met hun werkzaamheden. HSL geeft aan dat het ook de bedoeling is om voor de issues die we met NS moeten uitwerken zulke werkgroepen op te richten. Van Os zegt dat de gesprekken die de HSL voert met de geregistreerde partijen ook worden gebruikt om bepaalde issues bij hun te toetsen en te wegen.

Level Playing Field (ITRP)

Van Os geeft een toelichting op de achterliggende gedachten bij sectie 3 van de ITRP, voor wat betreft het level playing field. Het staat partijen vrij om voordelen die ze hebben ten opzichte van andere partijen te gebruiken voor zover dit in het belang is van de reiziger en de Staat. Aspecten die niet leiden tot een beter product of een betere bieding, maar alleen andere partijen benadelen in de kwaliteit van hun bieding moeten geregeld worden in deze fase. Het gaat hierbij om basisdata over 1997-1999, toegang tot de materieelmarkt, essentiële faciliteiten etc.

Toegang tot de relevante data

Kok vertelt dat er een veldonderzoek zal plaatsvinden om de benodigde onafhankelijke informatie te verkrijgen. Dit onderzoek gaat ongeveer 3 maanden duren. De resultaten van het onderzoek zullen deel uitmaken van de dataroom en dus toegankelijk zijn voor alle geregistreerde partijen.

Lantain vraagt of dit onderzoek niet gereduceerd kan worden als de gegevens van NS gebruikt worden. Dit met het oog op de overlast voor de reizigers die met zo'n onderzoek gepaard gaat.

Van Os antwoordt dat het onderzoek beperkt kan worden als de HSL de beschikking krijgt over gegevens van NS, die een kleinere steekproef mogelijk maken. Een deel van het onderzoek kan niet vermeden worden omdat ook specifieke HSL-vragen gesteld en daarnaast vindt de HSL een onafhankelijk onderzoek belangrijk. Van Os zegt toe om samen naar de opzet van het onderzoek te kijken en naar de vragen die er gesteld gaan worden. De HSL zegt toe hier volgende week een bespreking voor te organiseren.

Kok vraagt aan NS of het principiële nee ten opzichte van dataoverdracht, waar tijdens het vorige onderzoek sprake van was, nu niet meer geldt.

Volgens Lantain is er nu inderdaad geen sprake meer van een principieel nee, de NS wil graag meewerken in deze fase van de aanbesteding.

Geurts benadrukt echter wel dat hij verwacht dat de HSL ook andere issues zal behandelen in het kader van het 'level playing field'. Volgens Geurts is de lijst uit het Invitation to Registered Parties niet uitputtend. De NS

heeft nog enkele punten die ze wil aandragen, denk bijvoorbeeld aan de aanloopverliezen. Voor NS is het zeer belangrijk dat deze zaken serieus aandacht krijgen.

Kok geeft aan dat in deze fase van de aanbesteding alle geregistreerde partijen de gelegenheid krijgen om commentaar te leveren op het Invitation to Registered Parties. Daarbij is het ook mogelijk om issues toe te voegen aan de 'level playing field' discussie. De HSL zal deze issues serieus behandelen.

Geurts antwoordt aan dat hij graag meer zekerheid wil hebben dat aan deze issues voldoende aandacht wordt geschonken. Het feit dat de aanloopverliezen niet zijn opgenomen in het Invitation to Registered Parties maakt de NS een beetje onrustig. De NS begrijpt overigens wel dat de HSL dit specifieke issue niet hebben opgenomen in het document.

Kok zegt toe hier met NS goed naar te willen kijken. In de komende periode zal dan bekeken worden of de aanloopverliezen een rol spelen in de 'level playing field' discussie. Kok benadrukt dat het echter geen onderhandelingsissue is. De sanctie van het niet meebieden blijft bestaan.

Rollend materieel

Marckmann geeft aan dat er partijen zijn die hier een voordeel hebben ten opzichte van andere partijen. Het gaat dan met name om de SNCF. SNCF is op dit moment de enige partij die snel over het benodigde materieel kan beschikken.

Van Os zegt dat het speelveld rond rollend materieel een issue is waar NS een belangrijke bijdrage aan kan leveren. NS zegt toe om daar samen met de HSL over na te denken.

Essentiële faciliteiten

Van Os geeft aan dat op dit gebied het nodige geregeld moet worden. De zaken die geregeld zijn bij de regionale aanbestedingen kunnen daarbij van dienst zijn. Bepaalde faciliteiten kun je wettelijk afdwingen, er zijn echter nog verschillende andere issues die je met elkaar zou willen regelen. Voor al deze faciliteiten kan de volgende indeling gemaakt worden:

1. faciliteiten waar de NS de enige verschaffer is;
2. faciliteiten waar de NS een zodanig dominante positie heeft dat het economisch wenselijk is er vooraf afspraken over te maken;
3. faciliteiten die V&W beleidsmatig als onmisbaar ziet (denk bijvoorbeeld aan kaartintegratie).

Met kaartintegratie wordt bedoeld de integratie tussen het binnenlandse en internationale HSL-vervoer, maar ook de mogelijkheid dat iemand een kaartje Alkmaar-Rotterdam (Amsterdam-Rotterdam via de HSL) op elk willekeurig NS-station kan kopen. Het betekent niet dat jaarabonnementen van NS ook geldig moeten zijn op de HSL. Dit is iets waar vervoerders onderling afspraken over kunnen maken.

Taakorganisaties

Volgens Geurts zijn deze trajecten reeds in gang gezet en hij gelooft dat er de nodige voortgang mee wordt geboekt. Kok geeft aan dat hij dit ook zo ziet.

Overgangsregeling internationale vervoer

De HSL is bereid om duidelijke afspraken met NS te maken zodat het internationale vervoer, ongeacht de uitkomst van de tender, in het belang van de reizigers zo goed mogelijk verder ontwikkeld wordt tot en met 2005. NS is het hiermee eens en geeft aan dat dit punt samenhangt met de eerder genoemde aanloopverliezen.

Afspraken

- In de komende periode zal er in de vorm van werkgroepen gewerkt worden aan verschillende onderwerpen. De HSL zal een lijst van onderwerpen opstellen en aan NS toesturen.
- Daarnaast zal er op zeer korte termijn gesproken worden over het veldonderzoek. De HSL zal hier een afspraak voor plannen.
- De HSL zal ook het volgende overleg voor deze groep regelen. Dit zal over twee weken plaatsvinden. Dit gesprek zal met name over de reactie van NS op de Invitation to Registered Parties gaan.